SET i SET de Justícia, faran...

EL BE NEGRE

SETMANARI SATÍRIC.

...un altre CATORZE d'Abril

Any V - Núm. 205 | Barcelona, 29 de maig de 1935 | Preu: 20 cèntims

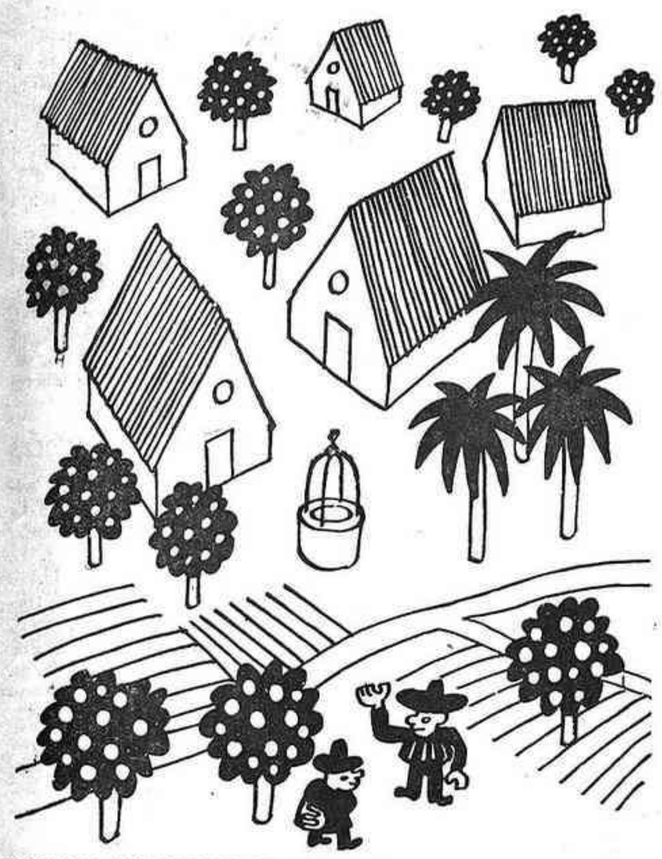

DESPRES DEL MITING DE MESTALLA

—Res, és l'home de més talla!

Nedant entre dues aigües

L'escena, un diumenge al matí, en plena regió suboceànica. En sortir de missa d'una, es troben el peix primer, que porta la fulla dominical sota l'aleta, i el peix segon, que va carregat amb un tortell.

Peix 1.r—Creguim, aquesta humitat em matarà. El reuma ja gairebé no em deixa moure!

Peix 2.n—Això rai, peix, se'n va a prendre banys a unes Caldes qualsevulles, i ja veurà com es posa magníficament. Jo sé d'uns banys que hom s'hi troba com el peix a l'aigua.

Peix 1.r—Ja hi aniria, ja, però no puc deixar la família sola. No em vull exposar a què en tornar em trobés amb algun membre de menys.

Peix 2.n—Però si vostè no té membres!

Peix 1.r—Em refereixo a membre de la família. Amb la seva inexperiència podrien deixar-se pescar.

Peix 2.n—Vagi-hi els diumenges

Peix 1.r—Es que ara ni els diumenges podrem estar tranquils Amb aquesta disposició que ha donat aquest tal Salmon, que no sé com no es dóna vergonya de dir-se així, i fer-nos aquesta broma de mal gust...

Peix 2.n—Sí, una broma de Salmon passat.

Peix 1.r—Jo crec que treballa per compte dels ninotaires, per proporcionar-los tema.

Peix 2.n—Sigui el que sigui, ha fet una llei que és una llauna.

Peix 1.r—Una llauna de Salmon.

Peix 2.n—I que es veu que és un peix que es porta l'oli.

... ...
... ...
... ...
... ...

Peix 1.r—... i que sembla que té moltes bànquies. Si no arriba a ésser ell, els pobres peixos no haurìem pogut santificar les festes.

Peix 2.n—Però així, definitivament no es vendrà peix els diumenges?

Peix 1.r—Sembla que això és el que ha dit senyor Pich a la darrera comissió que l'ha visitat.

Peix 2.n — Sap que em sabria greu que després d'haver-se portat tan bé amb nosaltres, aquest home anés a l'aigua per culpa d'això?

Peix 1.r—Jo formaria una comissió per anar a veure'l i proposar-li una fórmula. Per exemple en lloc de fer tots nosaltres festa el diumenge, fer festes escalonades. M'explicaré: Fer com amb els taxis; posar-nos lletres o números, i aquell que li coincidís el número o la lletra amb el dia, seria "tabú". Podria tenir la seguretat de poder anar a banyar-se sense perill d'ésser molestat.

Peix 2.n—Però això no soluciona res, perquè no priva que el diumenge es vengui peix.

Peix 1.r—Sí, és veritat, però què hi farem. Això no és cosa nostra. Nosaltres estem peixos en això de política i administració. Ja s'arranjarà.

Peix 2.n—I així, el diumenge, qui vulgui peix...

Peix 1.r—Vostè ho ha dit, jove.

Història d'Espanya

110. *¿Con quién empezó en España la dinastía borbónica?* —La dinastía borbónica empezó en España con Felipe V, nieto de Luis XIV de Francia, que dijo al despedirle: "Ya no hay Pirineos" (1700).

111. *¿Subió Felipe V pacíficamente al trono?*—Felipe V se sentó en el trono después de la larga y dolorosa *guerra* llamada *de Sucesión.*

112. *¿Quiénes luchaban en esa guerra?* — Inglaterra, Austria, Holanda, Portugal y otras potencias formaban la *Gran Alianza* contra la Casa de Borbón. Inglaterra, por temor al mayor poderío de Francia y a nuestro resurgimiento, defendió la causa del archiduque Carlos de Austria, que era pretendiente del trono de España frente a Felipe V.

113. *¿Cómo terminó la guerra de Sucesión?*—Esta guerra, la más triste que ha sostenido España, terminó con la paz de Utrech (1713), en la cual se sacrificaron nuestros intereses. Inglaterra se quedó con Gibraltar y Menorca; Austria con Cerdeña, Nápoles y Milán; el duque de Saboya, otro pretendiente, con Sicilia.

114. *¿Qué más conviene saber del reinado de Felipe V?*—En 1724 Felipe V abdicó la corona en su hijo Luis I, que murió de viruelas a los siete meses de reinar. Vuelto a ocupar e ltrono, Felipe V procuró restaurar la hacienda, la agricultura y la industria. También favoreció las artes y las ciencias fundando varias Reales Academias y la Biblioteca Nacional. Reorganizó el ejército, creó una marina considerable, recobr0 a Orán e hizo en Italia algunas conquistas.

115. *¿Cuál es la historia del reinado de Fernando VI?*—Fernando VI fué un rey pacífico; como su padre, favoreció mucho la marina, la agricultura, el comercio, las ciencias y las artes. Su reinado fué uno de los más dichosos de nuestra Historia. A Fernando VI se debe la terminación del Palacio Real empezado en tiempo de Felipe V. Su muerte fué muy sentida (1759).

Les Obres Públiques, o qui dia retraspassa, any empeny

Madrid, 26. — El Consell de Ministres ha aprovat el següent Decret sobre els traspassos d'Obres Públiques a la Generalitat de Catalunya:

"La necesidad ineludible de una mayor claridad en la proyección, la administración y la realización de las Obras Públicas en el territorio de la Región Autónoma, sujeta desde los lamentables cuanto irreparables sucesos del 6 de octubre, a la ley del 2 de febrero y Decretos que la modifiquen, han hecho precisa desde tiempo inmemorial una revisión total de las valoraciones de dichas obras, de su distribución, de su promesa, de su concesión, subasta, administración, modificación y realización, del traspaso de las citadas Obras, así como de la resolución del problema del paro forzoso en lo que a ellas concierne. Y habiendo la Comisión Mixta nombrada al efecto, estudiado la cuestión en presencia de los representantes de Cataluña, acogidos a la ley que ordena que no se hagan registros domiciliarios, incautaciones o confiscaciones sin la presencia de los interesados o sus familiares, vengo en dictar el siguiente

DECRETO

Art. 1.° Quedan suspendidos los traspasos de los servicios de Obras Públicas del Estado a la Generalidad de Cataluña.

Art. 2.° Los servicios de Obras Públicas suspendidos en su traspaso a la Generalidad, son retraspasados al Estado.

Art. 3.° El Estado aumenta la consignación primitiva de 23 millones para Obras Públicas a Cataluña, hasta la cantidad de 200 millones, que pagará Cataluña para las Obras Públicas que en ella hará el Estado, aumentado las contribuciones hasta esta cifra, quedando de la facultad de la Generalidad de Cataluña, y en su representación de la Lliga Catalana, su distribución entre los contribuyentes.

Art. 4.° Dado el estado de rebelión en que se colocó la Generalidad Cataluña el día 6 de octubre de 1934, el Estado, después de retraspasarse la consignación para los servicios de Obras Públicas, se retraspasa lo servicios y las Obras Públicas correspondientes, que serán realizadas en las otras provincias de España, que por sus necesidades, su comportamiento y su lealtad al régimen actual y, si Dios quiere, al futuro, más se lo merezcan.

Madrid, 26 de mayo de 1935.—El Ministro de Obras Públicas, *Marraco.*"

Més Història d'Espanya...

LECTURA 15

Guerra de Sucesión

A la muerte de Carlos II empezó la desastrosa *Guerra de Sucesión.* Fué motivada por las pretensiones del archiduque Carlos al trono de Espaa. Era el archiduque el segundo hijo del emperador de Alemania Leopoldo, quien pretendía ser heredero de Carlos II por muerte de su sobrino José Leopoldo, nieto del emperador Leopoldo, que en el primer testamento había sido designado por Carlos II como sucesor suyo. Al morir José Leopoldo, el tratado de Londres (1700) designó al archiduque para sucederle en sus derechos al trono de España. El archiduque desembarcó en Lisboa en 1704 y le aclamaron allí rey de España con el nombre de Carlos III; también fué aclamado en Aragón, Cataluña y Valencia. El pretendiente logró entrar por dos veces en Madrid. En esas revueltas, Inglaterra, aliada del archiduque, se apoderó de nuestra plaza de Gibraltar, que aun conserva.

En las batallas de Almansa y Villaviciosa fueron derrotadas las fuerzas del pretendiente, quien, poco después, fué llamado a suceder en el trono de Alemania a su hermano José I, que acababa de bajar al sepulcro. En la paz de Utrech (1713) se sacrificaron nuestros intereses a favor de las naciones que

Moral, moral i moral!!

"El Be Negre" es fa seva la campanya moralitzadora

El Be Negre, sempre a to amb les circumstàncies i fidel al seu lema: *Agnus nerus públicum se deverus*, ha contractat amb caràcter exclusiu un servei especial que li permet donar a conèixer al públic, en tal dia com avui o signi molt abans que cap competidor, els darrers models per a la propera moda d'estiu.

Llegiu a continuació la descripció detallada dels vestits de bany que reproduïm en l'adjunt gravat i que prometen portar-se molt aquesta temporada d'estiu mil noucents trenta cinc.

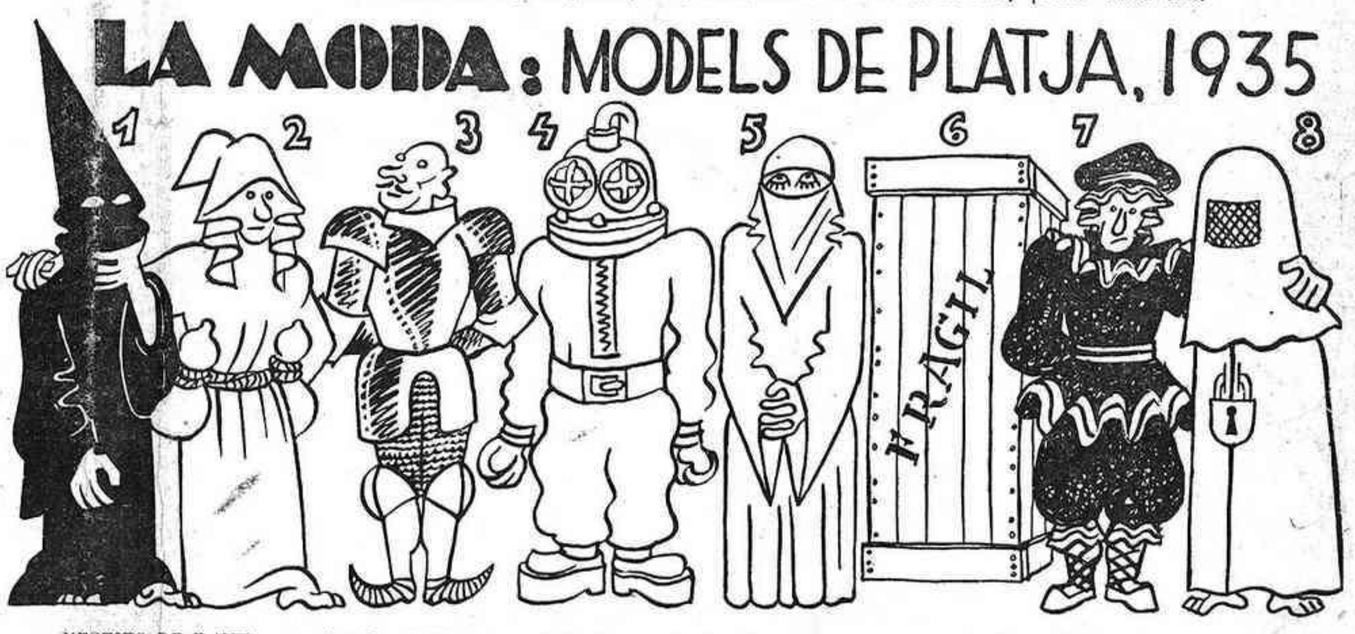

VESTITS DE BANY
PER A HOME

1. [illegible] — *Llana dels Pirineus amb incrustacions de puntes de París. Teixit impermeable, negre sòlid. Indicat per a marits que tinguin la família estiuejant a fora.*

2. Sevèrius. — *Vestit de mig temps, imitació xarpellera. Es confecciona en dos tons i amb cara basses o sense, a discreció.*

3. K. R. T. U.—*Model de fantasia, de llauna repujada. Recomenat especialment per a platges solitàries i de poc fons.*

4. De profundis. — *Vestit per tota la temporada. Escafandra amb vidres de colors com la bola del monument a Colom. Tanca de xiraupalau. Sabates de plom autèntic. Sembla fet exprofés per a periodistes.*

VESTITS DE BANY
PER A SENYORES

5. Oriental.—*Model extremadissim per a senyores que no tinguin res per perdre.*

6. Vamp.—*Trajo de melis clavetejat i folrat de zinc. Obligatori per a vampireses* 100/100. *Funciona per mitjà d'una grua que el capbuça dins de l'aigua. Segurament conté algun dispositiu especial per a poder respirar.*

7. Mae West.—*Model inspirat en el* 1900, *color blau marí. Coll, mànigues i camals vorejats de galó blanc de passamaneria. Es un model evidentment una mica escandalós, però el fet d'ésser destinat a les mamàs de certa edat el fa bastant més inofensiu.*

8. Aerodinàmic. — *Vestit d'Uralita formant cápa, caputxa i caputxó. Va cordat al davant amb un cadenat platejat molt original. La mamà guarda la clau. Portá una reixeta com la dels gegants de la ciutat per tal de facilitar la visualitat de dintre a fora. Es el model més indicat per a les ingènues filles de les mamàs que portaran el tipus* Mae West.

. PLATJA MORALITZADA

—Ara que, no es pensi, jo, per dintre, vaig despullada!

La campanya iniciada per les autoritats de casa nostra per tal de combatre la immoralitat pública en totes les seves formes, ha portat als nostres ulls escandalitzats un bàlsam que feia molt de temps ells freturaven tant o més que el pa que mengen quan tenim pa a l'ull, que no és pas cada dia. Nosaltres, que des del dia del nostre naixement venim belant inútilment per la supressió d'aquest flagell de la humanitat en tots els ordres, no podem menys d'expressar la nostra satisfacció més cordial i comunicativa en veure com les autoritats es proposen, quan menys, de suprimir-la en les exhibicions.

I per tal de portar, ara que estem en primavera, el nostre gra a l'obra comú, ens permetrem de fer algunes suggerències i algunes denúncies perquè les anomalies existents siguin remeiades, cosa que no dubtem es farà amb tot zel i amb tota celeritat, paraula que, com se sap, ve del francès *céleris*, que vol dir *àpit.*

ESPECTACLES INTOLERABLES

Des de que vàrem veure en les autoritats la resolució irrevocable de portar a cap aquesta campanya moralitzadora, nosaltres ens llançàrem en campanya, i avui podem posar davant dels nostres lectors l'espectacle d'uns espectacles que si hi hagués vergonya no serien tolerats.

No fa falta anar a indrets tèrbols per trobar-se'ls davant dels nassos: no heu de fer més que entrar a qualsevol bar del capdamunt de la Rambla, i tants i tants d'altres, per caure-us la cara de vergonya en aixecar els ulls. L'espectacle de tanta cuixa nua exhibida sense traves ni límit de cap mena, collocada a prou alçada perquè els ulls més libidinosos s'hi puguin esplaiar i els més púdics no puguin ni tenir el recurs de fer el desentès, no és un afront als sentiments més purs que l'home hauria de conservar, ja que els té de quan amb tota la innocència que és de suposar sortia del claustre matern?

I perquè la temptació sigui encara més salaç, perquè la porqueria de l'exhibició salti més a la vista, aquestes cuixes indecents són de pernils de porc i en salaçó. S'ha vist atreviment semblant des de les orgies que portaren a la destrucció l'Imperi Romà?

Però, què fer, preguntaran les autoritats. Fer-les retirar? La seva absència podria provocar encara imaginacions de luxúria. No és traient-les que s'adecentaran, sinó adecentant-les. Es per això que nosaltres proposem que s'obligui a bars i xarcuteries a posar calçotets i pantalons, o bé culots i faldilles, segons el sexe, a aqueixes cuixes desvergonyides.

Però és que encara hi ha més. Hom veu anunciat a les carnisceries i als mercats un tros que ja per si sol fa ruboritzar: el pit i cap de costella. Però, si només aparegués el nom a la vista del públic! Podria considerar-se el rètol com una novella pornogràfica i, simplement, confiscar-lo i detenir la carnissera. Però és la cosa! Es la cosa mateixa la que s'exhibeix al públic amb tota la impudícia. I aleshores, què fer? Possiblement les autoritats es trobaran perplexes davant d'aquest problema. Nosaltres creiem que no és per a tant, i que la cosa és ben clara: cal considerar les carnisseries que facin aquestes exhibicions com a simples music-halls del Paral·lel: multa a la primera; clausura de l'establiment a la segona i obligar les carnisseries a l'ús de sostenidors.

El Mèrit Telefónic

En vista del merescut homenatge tributat al mecànic Joan Roig Vivas, al qual la Companyia Telefònica ha concedit la Medalla d'Or del Mèrit Telefònic, per haver tret el ble d'una bomba, els abonats a telèfons i els que telefonen sense estar abonats han reclamat de la Companyia el mateix honor per a ells pel risc que representa cercar un número en el nou llistí, en el qual figuren, tant més quant ells paguen per tenir telèfon, mentre que el mecànic suara homenatjat el té de franc i encara cobra.

... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...

Aquest núm. d'El Be Negre ha passat per la censura

—Després de la vista de la causa, veurem els efectes.

(c) Ministerio de Cultura 2006

Un altre perill per a la moral pública són les cases de bany. Les autoritats han reglamentat l'ús del nu a les platges, reduïnt-lo a la seva mínima expressió, que nosaltres encara creiem exagerada; però les cases de bany! Qui controla les cases de bany, quan el client es tanca a la cambra? I com es posen els clients al bany a les cases de bany? No ho saben les autoritats? Segurament que no ho saben, ni tan sols ho sospiten, ja que estan tan tranquilles.

S'hi posen nus!!!

Nus de pèl a pel!!!

No és això un horror? No és una indecència?

Però, preguntaran les persones temorenques, com evitar-ho? Molt fàcilment: l'obstacle, l'esca del pecat, la immoralitat màxima, és la porta. Treieu la porta i l'abús serà corregit. I, si no, feu-hi un bon forat del pany prou gros i còmode perquè sigui fàcil de mirar a través, i aviat els clients de les cases de bany adoptaran el vestit de bany per a banyar-se.

Els músic-halls. Heus ací un altre perill que ens preocupa, però que té fàcil remei: n'hi ha prou amb fer cantar a les artistes couplets heroics o religiosos i ferles sortir vestides amb armadures medievals o bé amb hàbits de les diverses ordes.

El problema dels llibres pornogràfics no és pas menys greu ni menys fàcil de resoldre i ells mateixos donen el camí. Són nombrosos, com tothom sap, els editors desaprensius que, per treure's del damunt una obra determinada, hi canvien el títol per un de picaresc i hi posen una coberta suggestiva. Per què no fer això, però sistemàticament? El dia que els llibres de devoció es presentin en aquesta forma, serà el principi de la conversió d'innombrables ànimes desbocades pel camí de la perdició.

UN CAS TIPIC

No fa pas gaires dies, es donà un cas típic de la corrupció de esotums a què estem abocats. La policia detenia al Passeig de Colom un home ben format—i això augmentava la indecència—completament nu. Com veuen els nostres lectors, la plaga del nudisme ja envaeix els nostres carrers. I no es cregui que aquest home fos un pobre diable al qual haguessin robat la roba, no; el color bru fosc de la seva pell donava a entendre que per a ell el nudisme era un vici congènit, almenys. Doncs bé: l'home nu fou portat a la Comisaria i hi passà una colla d'hores, però com que ningú no el reclamava, segurament per no pagar-li la multa, fou dut a l'Asil del Parc. Allà, com se sap, als qui ingressen se'ls dóna un bany i l'home nu no se'n pogué escapar; hom el ficà a la banyera i, com que semblava anar brut, fou enèrgicament fregat amb raspalls. En efecte, aquella brunor era més aviat brutícia. Ex! A més d'impúdic, era brut! La brunor anava desapareguent sota les enèrgiques fregues, però, de sobte, els qui el rentaven quedaren parats: la pell de l'home anava apareguent ratllada! Tatuatge? No! Sota l'aigua i els raspalls, anà desapareguent la brutícia i apareguent l'home nu en samarreta i calçotets! Quina impudícia! Anava nu per damunt de la roba!

amb el cor a la mà

EL FRANCES TAL COM S'ESCOLTA

Al Casal del Metge, on es celebraren les seccions del Pen Club, tenen com es veurà, un magnífic empleat políglota. La fama d'aquest especialista en idiomes s'escampà ràpidament entre els congressistes estrangers i un d'ells l'anà a trobar perquè li proporcionés un segell per una carta que havia d'enviar.

—*Un timbre, s'il vous plaît?*—demanà amablement el congresista.

—Un què?—demanà el funcionari.

—*Un timbre.*

—Ah! Un timbre! No en tenim, però li portarà una altra cosa que li farà el mateix servei.

S'aixecà, aná a obrir un armari i en tragué... una campaneta!

El congressista, amb poc més, es desmaia.

INFORMACIO OFICIAL

A les reunions del Pen Club hi ha assistit, com era de rigor, un delegat governatiu. Aquest simpàtic funcionari domina a la perfecció la llengua de Cervantes però, en canvi, no entén el francès, l'anglès, l'alemany ni el català.

I com que dóna la casualitat que en les reunions del Pen Club només s'ha parlat anglès, francès, alemany i català...

Però, no; diem mentida: també s'ha parlat indi.

* * *

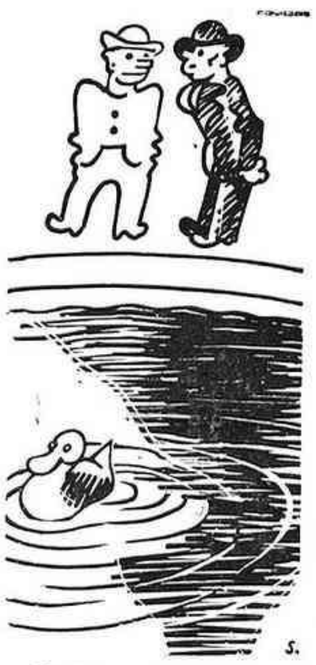

—*Flandin, a França, demanarà plens poders a la Cambra.*

—*Ah, però allí els demanen?*

* * *

DE L'ARBRE CAIGUT...

La Noche d'avui fa vuit dies, en la seva secció *Figuras del día* publicava el retrat d'un aviador. Sota del retrat hi havia aquest epígraf: *Jourov el piloto de la tragedia.* I més avall li anava dedicant un rosari de floretes:

Jourov ha muerto. Esa ha sido su absolución. Salvado no hubiera podido evitar el Consejo de guerra. La Prensa soviética, con todo y su muerte, carga en su haber toda la responsabilidad de las cincuenta víctimas. Le llama "apache".

Apache de la disciplina.

...los hombres de Estado han tenido la precaución evidente de descargar en Jourov la responsabilidad única y exclusiva...

Tot això està molt bé—és un dir—, només té el defecte d'estar basat en un petit error. Jourov era el pilot del "Màxim Gorki". L'*apache* (segons la premsa soviètica i *La Noche*) el que va topar amb el Màxim Gorki, era l'aviador Blagnin. Descansin en pau tots plegats, fins el redactors de *La Noche*.

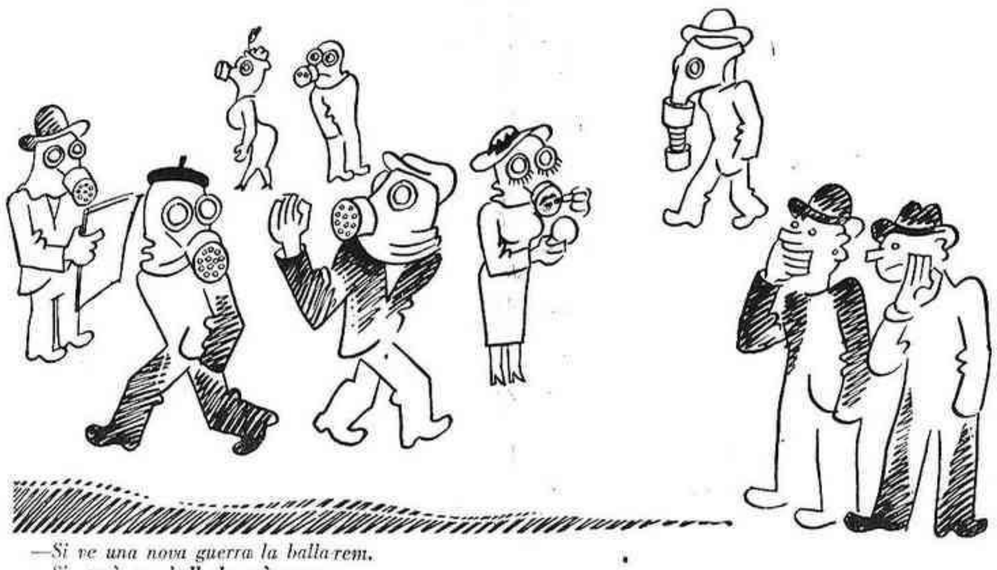

—*Si ve una nova guerra la ballarem.*

—*Si, serà un ball de màscares.*

Malgrat les obres refusades, l'Exposició de Primavera no es caracteritza pas per un esperit de selecció massa exigent.

Volen dir que no han deixat fer la tria a en Modest Sabaté?

* * *

Antoni Costa ha presentat tres obres (47, 48 i 49) que inviten a la meditació i al dramatisme. Els títols són els següents: *La dona malalta, Cançó de taverna* i *L'accident.*

A tots tres títols els desitgem una franca millora i un ràpid restabliment.

* * *

El senyor Alfons Iglésias, en el seu *Juneda*, paisatge que correspon al núm. 84, ens obsequia amb una obra innegablement atacada del fetge: pallers grocs, campanars groès, teulades grogues, clavells grocs, camins grocs, etc., etc.

En canvi en Miquel Villà se'ns presenta com un acèrrim defensor del to safrà a base del qual ha construït les seves tres obres d'aquesta Exposició: *Pont de Claverol, Natura morta* i *Repòs.* El que no acabem de comprendre és que en Villà no ens hagi ofert el safrà precisament dintre un bodegó. Sempre hi hauria quedat més encaixat.

* * *

Balanç de temes d'aquesta Exposició:

Bodegons: Per a tots els gustos i per a tots els règims. (Exceptuant els transitoris.)

Paisatges: Els boscos, així com també els paisatges d'Horta, es porten molt. Les simfonies en gris, que tan bona campanya feren la temporada passada, han deixat d'ésser el tema predilecte dels nostres pintors. (De totes maneres, amb el maig que estem passant, tampoc no ens fan cap falta.)

Nudisme: Treatant-se d'una Exposició de Primavera, el nudisme s'hi troba representat a l'ordre del dia. Al saló d'escultura, en canvi, algunes de les escultures que s'hi exhibeixen, en el que es refereix a nudisme, queden més aviat tardorals. (Aquí el lector perspicaç és pregat de treure a relluir la benemèrita i romàntica frase sobre la caiguda de la fulla.)

* * *

Nota informativa: L'entrada a l'Exposició de Primavera val una pesseta; el catàleg en val 3, i les obres dels artistes Feliu Elias, Josep Puigdengolas, Vila-Puig, Joaquim Vancells, Vila-Arrufat, Bosch-Roger, Josep Obiols, Olga Scharoff, Grau Sala, Xavier Nogués i uns quants més—no gaires—valen realment la pena.

L'Exposició consta de diverses sales i de tres Grau... Sales.

* * *

El rubor d'algunes dames que apareixen fent nudisme integral en les teles de Montjuïc, aconsegueix matisos particularment originals. Així, per exemple, en l'obra número 66, del senyor Flores, la protagonista de la tela s'amaga delicadament i diplomàticament el peu en la flonjor d'un llençol.

Aquests pintors totes se les pensen...

* * *

Una de les escultures més favorablement comentades per tothom, és la *Figureta en bronze*, de Miquel Paredes, catalogada amb el número 31.

El Be Negre es complau d'assenyalar-ne les excellències amb tota la devoció del cas.

* * *

El senyor Soler Diffent també ha presentat tres obres, el pacientíssims procés de les quals, segons el nostre especial servei d'estadístiques, és el següent:

Pinzellades per obra: De 20 a 25 mil.

Sessions: 8.253.

Procediments emprats: Microscòpics d'alta potència.

Pinzells: de pèl de puça.

Anys de treball: s'ignoren.

* * *

Perquè els nostres lectors no dubtin de la nostra elevada clarividència de crítics, heus ací un comentari que dediquem a l'obra interessantíssima d'Olga Scharoff:

"L'obra d'Olga, cromàtica si més no en el fons, cristal·litza la tasca d'un artesà del freudisme etnogràfic. Insistint en les recerques dels clàssics que perpetuaven en l'especulació objectiva, el camp de Sacharoff és d'un cromatisme ètnic i monoanarquitzant. Immobilitat de principis, però oreig de fons incontinuat en l'infantament de les coloracions abstractes. Empeny la clarividència del clar i obscur dins el cobalt i el maragda dels antics, sempre lluny, però, d'un Picasso, amb aquella llunyania que Tintoretto no sabé fer-nos."

Apa, que vinguin el senyor Carles Capdevila i E. F. Gual i ens ho superin!

Tits.—Us agraïríem molt que ens enviéssiu un exemplar d'aquests Estatuts.

C. Or Secat.—Mereixeu el premi a la constància.

Julepe.—De cap manera.

Lili.—Sí, sí, que has de dir, tu..

K. T. L.—Ja ho sabíem fa temps. Però... és impossible. Ja podeu suposar perquè.

Ranci.—El mateix us diem.

Olotí.—Magnífica ovella!

Planella.—Més que un programa sembla un progrom.

Rau rau.—La seva germana no hi té cap culpa.

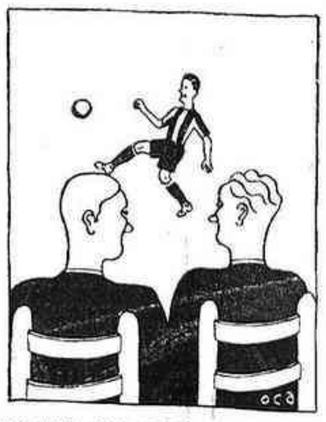

EL NOU JUGADOR DEL BARÇA

—*Mira, aquest també era a l'Uruguai.*

DEL 29 DE MAIG

8'00.—Servei meteorològic de la Catalunya autònoma amb explicació detallada del que cal fer "Perquè demà surti el sol", a càrrec de l'humorista i llicenciat en meteorologia Angel Ferran.

8'15. — Curset sobre literatura, per Lluís Capdevila amb col·laboració del Monocle.

8'35.—Política en discs.

9'20.—Hora exacta.

9'25.—"Cançons de totes les hores", de Josep M.ª de Sagarra.

9'50. — Concert polític retransmès des de Madrid.

10'15.—Altres concerts. (Sempre i quan el radioient estigui per músiques.)

10'30.—Conferència de Mr. Laval, ministre francès d'afers estrangers, des de Ginebra. (En exclusiva per a l'estació de El Be Negre.)

10'50.—Emissió dedicada als catalans absents. Retransmissió de les sardanes següents: "Humo, humo, humo"; "La sardana de las monjas"; "Pepe Ventura"; "Te quiero"; "Junio", i "La procesión de San Bartolomé".

11'45. — Ràdiobeneficència. (Secció a càrrec d'Emiliano Iglesias.)

12'25.—Recital d'orgue pel virtuós senyor Pich i Pon.

12'55.—El monument d'en Clavé vist per en Pitarra. (Sessió espiritista-radiotelefònica.)

13'45.—Conferència de Mr. Laval ministre francès d'afers estrangers, des de Nàpols. (En exclusiva per a l'estació de El Be Negre.)

14'55.—Recital d'arpa, per Tomàs Roig i Llop .

16'30.—Servei especial d'anuncis.

16'35.—Anuncis especials.

16'50.—Anuncis especials amb servei especial.

17'59.—"L'infant i la neteja del culet de l'infant". Conferència psico-analítica pel Dr. Jeroni Moragues.

19'00.—"Què es el cinema amateur? Apa, escoltin". Treballet d'en Manuel Moragues.

19'35.—"Jo, en Guimerà i en Rossinyol". Parlament humorístic de Rafael Moragues.

20'00.—Tnquesta sobre el Moragues més Moragues de tots els Moragues que es fan ni es desfan.

21'00.—Retransmissió de l'itinerari "Camins de França", de J Puig i Ferrater. (Una exclusiva, naturalment, de la nostra Estació i de l'estació de "M. S. A.".)

21'15.—Noticiari Be Negre: La pròxima guerra química.—Modes.—Hitler parla.—Laval rumia.—Mussolini inaugura una camiseria especialitzada en la venda de camises negres.

... ...

—Darreres notícies sobre el projecte de convertir la Rambla de Catalunya en *boulevard*.

21'45. — L'endevinalla literària del dia, per J. V. K. R. T. U. Foix i altres elements de ADLAN.

22'00.—Himne de El Be Negre.

ELS PENS A LA GALLEDA

PEN o P. E. N.? Això és el que es pregunta l'autor d'un eco de la *Coctelera* de *La Noche* de dijous passat.

Parla la *Coctelera*:

Ventura Plana publicó ayer en La Rambla, *una gran información —cuatro columnas—sobre el XIII Congreso de los Pen Club internacionales.*

Y Ventura Plana, que por lo visto no tiene ninguna noción de inglés, escribe Pen—que significa pluma — de este curioso modo: P. E. N., no tan solo en las titulares, sino también en el cuerpo del artículo, ¡treinta y una veces!

Ignorem si el senyor Plana té o no té nocions d'anglès; el que sí podem assegurar és que el redactor de la *Coctelera* és el menys indicat per a fer-li'n retret. Perquè demostra ben clarament que ell, per la seva banda, no té la més lleu noció del que significa P. E. N.

P. E. N. s'escriu *de este curioso modo* perquè és l'anagrama de *Poets, Essayists, Novelists.*

Ja veu, senyor *Coctelero*, de quina manera més senzilla, tot volent esmenar *la Plana* en sortirà sense *pens*—que molt bé diu *significa "plumas"*—i *cacareando.*

Per criticar amb èxit, s'ha de saber del que es parla o s'escriu. I si no se sap, es pregunta. Que és el que hem fet nosaltres.

* * *

EL VOL DE POMBO

—*Pensi que portava tres imatges, dos escapularis, uns rosaris...*

—*Així potser no té tant mèrit com diuen!*

* * *

ELS ANTI-SOLIDARIS

Els únics diaris que no s'han volgut fer eco de les incidències a que ha donat lloc la qüestió plantejada entre el periodista senyor Josep M.ª Planes i el secretari particular del cap de policia han estat, naturalment, *El Correo Catalán*", "*El Diario de Barcelona*" i... *La Veu de Catalunya.*

Els de la Lliga, sempre tan oportunistes. Sobretot, en triar les companyies.

GUERRA ALS P. E. N.!

Tot esperant que Itàlia declari la guerra a Abissínia, la Ràdio Associació va declarar la setmana passada la guerra al Congrés dels P. E. N. Clubs i de retop a l'altra ràdio, i d'aquesta manera matava dos pardals d'un sol tret. La primera batalla va ésser ja una victòria esclatant. Era dilluns passat: la nit es presentava fosca i els arbres de la Rambla eren curulls d'innocents pardals, totalment aliens a la tragèdia que s'anava a jugar, ja que, com hem dit, es tractava de matar dos pardals i de fet, els pardals foren, almenys, quatre.

Al Cercle Artístic s'hi donava un concert a honor dels P. E. N. Hi havia el bo i millor dels ocells de ploma. En el concert també: Pau Casals, Concepció Badia d'Agustí... i el concert era radiat per Ràdio Barcelona.

Havia tocat Pau Casals i hom esperava la senyora Badia d'Agustí. Però la senyora Badia té un contracte amb Ràdio Associació i havia de cantar a primera hora i abans de tancar l'emissora. En l'endemig, hauria cantat pels P. E. N Clubs.

Però aquests esperaren. I esperaren. I esperaren. El senyor Millàs ratlleta Raurell anà quatre cops a Ràdio Associació, i res; hi anà Pau Casals. I res. El porter els oferí unes caixes escaientment destrempades. Mentrestant, a Ràdio Associació la senyora Badia d'Agustí esperava a peu dret que li arribés la darrera hora, de cantar, i al Cercle Artístic, els anglesos, els francesos, els indis començaven —i seguien—fent comentaris còmico-burlescos sobre l'organització *espagnole*. La cosa s'anava tornant tràgica, quan a l'Alavedra se li acudí una idea salvadora: no hi ha sandwitxs? Porteu sandwitxs! No hi ha whisky? Porteu whisky!

I portaren sandwitxs i whisky i la cançó de la senyora Badia d'Agustí fou copiosament devorada i beguda.

Aquesta fou la primera batalla. En l'ofensiva general que es prepara, tenim notícia que Ràdio Associació, per ara i des de *L'Instant*, es proposa utilitzar l'Ignasi Agustí—El Calent d'Agost, etimològicament considerat—per a la guerra microbiana.

MR. H. G. WELLS ES ANGLES

Mentre durava el Congrés dels P. E. N. Clubs, un redactor de *La Humanitat* va pensar que potser si podia parlar amb Mr. H. G. Wells, podria fer-li un interviu.

Per aconseguir-ho agafà el telèfon, posà el número del P. E. N. Club de Barcelona i preguntà. Preguntà si hi havia el senyor Wells.

—El senyor Wells?—li contestaren.

—Sí, el senyor Wells.

Al cap d'una estona:

—Ha dit Wells?

—Sí, Wells.

—Que és un anglès?

El redactor de *La Humanitat* va donar les gràcies i va penjar el telèfon. A ell no se li havia ocorregut.

CARLES SOLDEVILA GUANYA UNA FLOR NATURAL D'ACER

Carles Soldevila estarà ara uns quants mesos sense anar a cal barber. La seva poesia enviada a una casa de fulles d'afaitar amb motiu d'un concurs, ha estat premiada amb la respectable quantitat de 30 fulles, 30!

Soldevila ha fet una poesia si fa o no Fanny com les altres presentades, però el jurat ha cregut convenient premiar-la, potser per trobar-la menys "barba" que les altres. I tractant-se de fulles d'afaitar...

La llàstima és que en aquest concurs no hi hagi participat en Vallès i Pujals. Imagineu-vos la quantitat de llibres que hauria pogut fer amb trenta fulles d'afaitar!...

ENTREBANCS

La Noche del passat dia 23 publicava un editorial sobre l'excés de lleis que hi ha a Espanya, del qual extreiem aques paràgraf:

Nos asustan las leyes, porque complican la resolución de infinidad de problemas, a nuestro juicio innecesariamente. Hijo de una legislación voluminosa es el expedi nteo que recarga con una larga serie de trámites las cosas más nimias y más fáciles de resolver.

Ho creiem tal com ho diuen.

Si no fós aquesta por a les lleis, com se simplificaria tot!

Comprenem que a *La Noche* se'ls faci la boca aigua només de pensar-hi.

Per a vestir amb elegància i per pocs diners

Casa Bastida

PASSEIG DE GRACIA, 18

Gran Basar de Sastreria i Camiseria sistema Nord-Americà

Els nostres articles i els nostres preus sempre han respost a la mateixa idealitat: facilitar LA MAXIMA ELEGANCIA AL MES BON PREU, en vestits, camises, pijames, barrets, corbates i gèneres de punt.

Vestits a 15, 25, 40, 60 i 60 pessetes.
Pantalones a 4'95, 7, 8, 10 i 15 pessetes.
Camises zèfir a 4'95 i 7'95 pessetes.
Camises de seda a 12 i 15 pessetes.
Pijames a 5'95, 7'95, 12 i 15 pessetes.

Si l'elegància ha estat en altres temps un privilegi, la CASA BASTIDA ha creat una fórmula que la fa accesible a tothom. SECCIO DE VESTITS a mida, desde 50 pessetes, diferentes formes, teles de gran fantasia estil anglès.

Tenim una secció ultra ràpida en la qual podem confeccionar tota mena d'encàrrecs en quatre hores, com també una secció de gran luxe, on es confecciona tota mena de vestits amb bons folres i acurada confecció, amb un 50 per 100 menys que els nostres competidors

VISITEU
L'EXPOSICIO DE PRIMAVERA
SALÓ DE BARCELONA — PINTURA ESCULTURA ART APLICAT — SALÓ DE MONTJUIC
SALÓ DE L'ART MODERN
Avinguda Pi i Margall — Parc de Montjuïc
Entrada: Una pesseta - Oberta tots els dies des de les 10 del matí

Frontón Novedades
Corts Catalanes, 638
Tots els dies tarda i nit grans partits a quinielas pels asos de la pala.

MERCAT D'OCASIONS
Compra-Venda-Canvi
de mobles i tota classe d'objectes
TOT D'OCASIO
Corts, 414 - Tel. 30422

Restaurant
"GLACIER"
Rambla del Mig, 19
Plaça Francesc Macià, 3

(c) Ministerio de Cultura 2006

El Be a les fosques

LES ESTRENES

Posats a fer cinema de l'anomenat històric, els anglesos s'ho prenen amb aquella serietat dels alemanys, però sense aquella pesadesa. Serietat que, naturalment, no seria alemanya ni anglesa, sinó europea, a no ésser que els films espanyols ho desmenteixen. A menys, és clar, que els films espanyols no fossin aquella excepció tan necessària en la regla.

Ara ,al Catalunya, projecten un film titulat *Ambición*, que no és altra que el famós *Jueu Suss*, de la Gaumont British. Es un film històric rodat a Anglaterra, dirigit per un jueu que es diu Lothar Mendes i interpretat per un alemany, Conrad Veidt. Es potser per això que a la sinceritat històrica hi afegeix una mica de la pesadesa germànica.

* * *

SALO CATALUNYA

La vida d'un home que tot ho sacrificà per a assolir el Poder

Aquesta superproducció no serà proyectada en *cap altre* cinema de Barcelona fins la propera temporada

* * *

De totes maneres, l'ambient no és pas per fer-hi piruetes. Imagineuvos un jueu que vol triomfar perquè és ric—això passa a Alemanya el 1730, quan encara no havia nascut Hitler—i ofereix diners a un pobre general mentre un rabí parent seu li ofereix una profecia i li diu que en la seva mà hi veu una corona. I, en efecte, se li moren uns parents coronats i el fan duc de Wurtemberg, i ell fa ministre de finances el jueu. Però aquest no està prou content i, un cop que li agrada una xicota, també agrada al duc i li diu "va per tu el pollastre" i es queda tan fresc, perquè és ambiciós. Però després el duc veu la filla del jueu, que aquest té amagada, i vol fer el mateix, però la noia es tira daltabaix del terrat, i quan el pare ho sap, diu: "Me les pagaràs totes", i fa veure que també es queda tan fresc. Però el jueu Suss resulta que de jueu només n'era de part de mare, de part de pare era mariscal, i aleshores tot és pensar si haurà de fer de jueu senar o de mig jueu i es decideix pel primer i comença de posar fum al cap del duc perquè es faci rei i, quan el duc, que s'ho creu, va per donar el cop, els altres el donen primer, i el duc es mor del disgust. Però els altres, que saben que el jueu ha estat l'agent provocador, l'agafen, l'interroguen hàbilment i li fan confessar que havia tingut allò que se'n diu relacions amb unes quantes senyores cristianes, i el condemnen a mort, i ell s'estima més morir que no pas dir que no és jueu, i el fan morir de fred dintre una gàbia, dalt d'un pal.

Les persones impressionables són pregades de no assistir a aquesta execució. Es cosa per somniar-la durant tres nits seguides. Ni el director ni el protagonista no hi planyen detalls. Un film impressionista.

* * *

Abans d'aquest film (després i abans a les sessions de la tarda), en projecten un d'Henry Armetta, aquell italià tan bo que fa films americans. *Enriquito y su cuñado*, que és un film còmic i molt divertit. Si primer heu vist *Ambición*, us treurà l'esgarrifament. Són les desgràcies d'un comerciant que té un cunyat gandul i un gos vell i el cunyat vol treure-li diners fent-lo assegurar, i el cunyat i la dona volen matar-li el gos i ell creu que a qui volen matar és a ell. El truc no és pas nou, però Henry Armetta ho fa tan bé i el film és tan ple de *gags*—el final és molt bo—, que és com si tot fos nou de trinca i us canseu de riure.

* * *

Cuidado con mis besos és un film de dibuixos, una Merry Melodie de Rudolf Ising, molt divertit. Encara, però, usa els frisos, cosa que ja es pot considerar passada de moda. També al Catalunya, que es veu que van abundant els films espanyols, a menys que siguin els films espanyols que, per haver-se acabat, han hagut d'abandonar el Catalunya.

* * *

A l'Urquinaona projectaven dos films que ja no els projecten; l'un francès, i l'altre americà. El francès, *Curvas peligrosas*, és la history d'un *niño malo* que demanava diners al papà i el papà se li va vendre l'auto, i ell aleshores, sense saber-ho ben bé, entra a formar part d'una banda de lladres d'autos perquè el públic vegi el que fan els lladres d'autos, que en els films acaben malament. I el noi acaba marxant a Amèrica o algun altre lloc, amb una noia que ha trobat i que resulta ésser l'estrella femenina del film.

Un film que si fos americà podria ésser bo, pero que no arriba més que a mediocre.

* * *

Vuelta atrás al reloj, l'altre film de l'Urquinaona, tindria molt d'interès i de novetat, si no hagués vingut després de *Berkeley Square*. De totes maneres, si no és nou, segueix essent interessant el tema: un xicot casat per amor amb una noia modesta, que enveja la sort d'un amic que s'ha casat per interès i pensa que si pogués tornar a fer les coses, no anirien com ara. Un accident d'auto li facilita el canvi, viu la vida que voldrà, però veu que encara és pitjor. Molt ben fet i ple de detalls molt enginyosos. I el protagonista, Lee Tracy.

* * *

Al Capitol ens han donat també dos films, un de francès i un d'americà; el francès, *Sacó la espada...* més ben dit, hauria de treure's la navalla i afaitar el públic, de la gran barba que li fa créixer. Es titula *Hombres de presa*. Nosaltres el titularíem *Homes... de pressa!!!* Perquè no s'acaba mai. Aquests francesos, quan volen, són els qui saben fer les més grans llaunes. I de vegades sense voler i tot.

* * *

CAPITOL

Un extraordinari doble programa Fox

MUJERES PELIGROSAS

amb WARNER BAXTER
Rosemary Ames — Mona Barrei
Rochelle Hudson

LA ISLA DEL MISTERIO

amb Nigel Bruce, Heather Angel, Victor Jory

* * *

La Hica de Nadia podria titular-se, si tan de fulletó volien fer el títol, el film americà que projectaven la setmana passada al Capitol. Però *La Hija de Nadie* no és el títol d'un novelló per entregues, sinó un film molt ben fet, *La vida de Vergie Winters*, com hauria de titular-se, que és el títol, és clar, en anglès, original. Es la història, interpretada per Ann Horberg d'una modista de capells que té una filla amb un polític important i casat. Molt ben fet i amb moltes modes des de principis de segle, i fa plorar molt les senyores.

* * *

Al Femina també dos films, un per cada espectador. I, no obstant, són distrets i si no ho fossin, el Femina és el millor cinema per a dormir-hi.

El Don de la Labia, és un film de ràdio amb atraccions de ràdio, però no és tant de ràdio com els films de ràdio que hem vist. I és que el protagonista, Edmund Lowe, no canta, cosa que és un gran avantatge.

L'altre film és *Papá bohemio*, i el seu protagonista Adolphe Menjou, que ara ja fa els seus papers, de vell fracassat, que són els únics en els quals no fracassa. Aci fa de director d'escena gandulot però bon jan, que manté la dona que se li ha divorciat i els fills, amb els diners que treu a una nena d'Aurea de Sarrià de l'escena. Molt divertit, i amb emoció i tot El públic s'hauria de fixar que entre els cinemes que funcionen hi ha el Femina, i que els seus films no són pas pitjors que els dels altres locals.

* * *

PUBLI CINEMA

Passeig de Gràcia, 57
Telèfon número 7968

Sessió contínua 3 tarda a 1 matinada
Seient 1 pesseta

Reportatges d'actualitat Mundial
Segons visió
UFA Exclusiu-ECLAIR JOURNAL Exclusiu
PARAMOUNT - Viatges - Documentals
Tots els dilluns canvis de programa

* * *

ACTUALIDADES
RAMBLA de CATALUNYA 37 - Tel. 11701

NOTICIARI FOX MUNDIAL

7 AVENTURAS DE UN CAMERAMAN

seleccionades entre els millors assumptes d'aquesta famosa sèrie

Setanta minuts d'emocions

* * *

Al Fantàsio, un altre film de ràdio. La ràdio. I el protagonista canta. Es Dick Powell. Però, com saben els nostres lectors, no ho fa del tot malament. Ara, que potser en fa massa amb la mateixa cançó. Es titula—el film—*20 millones de novias*, i en ell hi veiem com es pot passar de cambrer de cafè a estrella de la ràdio americana. La veritable estrella del film és, però, Pat O'Brien, que no canta. Distret, encara que no mata.

* * *

Al Fantàsio fan un documental del Llobregat, és a dir, de les fàbriques i de les colònies que hi ha a la vora del Llobregat. També s'hi parla de la riquesa agrícola del Pla del Llobregat, però no en veiem més que unes planes desertes i un home que cull quatre carxofes. Les explicacions són, és clar, en castellà (castellà d'en Huc, naturalment), i en elles s'hi parla de la *Puebla* de Lillet, de *Martorel* i altres coses per l'estil.

* * *

Al Coliseum un film—la setmana passada, s'entén—i encara alternat a la tarda amb els 3 *Lanceros Bengalíes*, que ha tingut el gran èxit. Es titulava *Casino de mar*, i era un film de gangsters, però bastant moral perquè el gangster protagonista es volia tornar bona persona. Encara que sembli estrany per un film de gangsters, tampoc no matava.

* * *

Cabo de Java, el film fort de la setmana passada al Maryland, és un film anglès de gent de mar de l'any 50, sense mar.

Es parla molt de la Xina, però no hi surt la Xina, sinó només una xinesa d'òpera que han portat de la Xina. I del cap de Java, res, tampoc. En un film fet amb tantes economies, sembla que també s'hi hauria hagut d'economitzar l'interès, però no és així; les economies hi són fetes molt hàbilment. i l'interès posat com en una obra de teatre, sense teatre.

* * *

MARYLAND

Plaça Urquinaona, 5.
Telèfon 21963

Avui i tots els dies

DOCUMENTAL
I DIBUIXOS

GRAN EXIT

EL VIAJERO SOLITARIO

Per Lionel Barrymore

Butaca: 2'20. A les 7'30: 1 pesseta

* * *

... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...

Els paràsits de la Ràdio... Films

Ja prou posats a prova pel règim de censura en els articles i pel de les vint ratlles en els anuncis de cinema, ens pensàvem que podíem refugiar-nos en les notícies, quan ens hem vist desagradablement sorpresos pels mateixos que, ben mirat, ens haurien d'estar més agraïts. I precisament quan la temporada cinematogràfica s'acaba i quan els anuncis escassegen cada dia més i quan el públic va menys al cinema! Amb el cor dolorit, ho hem de confessar: tanta ingratitud ens entristeix.

El fet és el següent: Fa dues setmanes, el nostre corredor d'anuncis va ésser rebut pel cap de publicitat de Ràdio Films d'una manera més aviat freda. Hàbilment interrogat, confessà que no li havia agradat gens una notícia publicada en el nostre número del dia 15.

I tant no li havia agradat que, amb una correcció extraordinària, va afegir:

—I miri si no m'agrada, que si no rectifiquen dintre dels dos números pròxims i en un article del mateix número de ratlles, no els donaré mai més anunci. I amb l'advertiment, que si la rectificació ve després dels dos números, perquè vostès s'espantin de la misèria que els amenaça, no compti tampoc amb l'anunci. Ha d'ésser, precisament, dintre el límit de dos números. O res. Perquè El Be Negre és un periòdic de xantage i els qui el fan una colla de xantagistes. I passi-ho bé. Ens vàrem quedar perplexos i sense saber com fer-ho per passar-ho bé sense les indispensables vint ratlles de la Ràdio Films, és a dir de la Ràdio Films, del cap de publicitat (l'actual, s'entén) de la Ràdio Films. Perquè, com rectificar, si el que dèiem era veritat? Havíem de mentir, si els fets es trobaven en els diaris?

El fet principal, però, era que érem uns xantagistes i qui ens ho havia dit devia saber-ho bé pel procediment emprat el dia de l'estrena de "Las Cuatro Hermanitas" al Maryland, retardant el lliurament del film fins que l'empresa firmés el contracte per tot un lot, cosa de la qual un notari camuflat que assistia a la conversa va aixecar acta del que passava i del retard de tres quarts d'hora i altres circumstàncies que precediren a l'estrena. Realment, qui ens deia això, sabia per què ho deia. I nosaltres sense saber el partit que en podíem treure! I en aquesta perplexitat va sortir el número passat. Pensant que tot hauria estat una broma innocent, el corredor d'anuncis d'El Be Negre, va tornar a veure el senyor Martí. Aquest, amablement, en veure'l, li preguntà:

—Què, ja porta les quartilles amb la rectificació? Veu com no costa res?

—No, senyor.

—No costa, o bé no les porta?

—No les porto.

—I doncs, què ve a fer ací, sant cristià?

—Venia a veure si em donava l'anunci.

—L'anunci a El Be Negre?... Miri, jove, per a mi, El Be Negre mentre no rectifiqui, no és res més que un pasquí. Ja li ho vaig dir l'altre dia. Passi-ho bé tingui. I pensi que només té un número per rectificar!

Quan el nostre agent ens confirmà la irrevocable decisió, vàrem quedar veritablement abatuts. Què fer? Caldria lliurar-se a la més negra de les desesperacions?

No; no ha calgut, perquè la Providència ajuda sempre els qui en ella confien, i fou ella la qui ens donà una solució salvadora. Es per això que avui els nostres lectors trobaran a continuació, ocupant, com se'ns exigia, el mateix número de ratlles, amb el mateix títol i el mateix text, l'article que publicàvem dues setmanes endarrera, i que deia:

La setmana passada ens congratulàvem convenientment de la iniciativa presa per l'empresa del Capitol de catalanitzar totes les seves activitats, des dels rètols dels seus local fins les cartelleres publicades en els diaris. Doncs bé; ja estàvem per descongratular-nos-en no menys convenientment en veure que els anuncis dels diaris castellans reapareixien en castellà, quan hem sabut unes coses molt curioses. De fet, la congratulació per l'actitud de l'empresa, subsisteix, però ha d'anar acompanyada d'una protesta, i es pot ben dir de la més enèrgica de les protestes.

Com que el programa és Ràdio, la casa Ràdio (R. K. O. Ràdio Pictures), va decidir fer la propaganda pel seu compte i va imposar, així com sona, imposar, que fos en castellà. I més encara, va decidir que els diaris catalans es quedessin sense anuncis i solament després d'una llarga discussió, l'empresa va aconseguir que els fos donat a La Humanitat *i* La Publicitat. *Els altres, entre ells* El Be Negre *(sobretot* El Be Negre, *podríem dir), foren implacablement castigats per la casa americana R. K. O. Ràdio Pictures pel crim d'ésser catalans.*

Ja ho sap, doncs, el públic català: per a la R. K. O. Ràdio Pictures no existeix. No ens hauríem pensat mai que una empresa estrangera arribés a immiscuir-se en assumptes de política interior espanyola portant la seva audàcia i la seva inconsciència fins a menysprear la llengua catalana, un dels idiomes oficials del país.

* * *

En acabar de llegir aquesta interessantíssima informació, els lectors es preguntaran segurament si la nostra actitud és de contumàcia, i els hem de respondre francament que no: és, simplement, de precaució: com que ens varen donar dues setmanes de temps des de la publicació per a rectificar, ara en tornarem a tenir dues més per pensar-nos-hi; si trobem la manera, ho farem, i sinó, ja ens perdonaran si abans d'acabar el termini anem tornant-los a servir el mateix plat; qui dia passa any empeny, i així ens evitem una irreparable pèrdua: la de les vint ratlles de l'anunci de Ràdio Films.

PHILIPS
COMPTAT I LLARGS TERMINIS
RÀDIO UNIVERSITAT
Rda UNIVERSITAT, 1

MOLT BEE!

En Martori, en Ramon Martori, acaba de perdre el seu nom: per tot Catalunya el coneixen ara pel senyor Nicolau Martori.

Es comprèn. La capçalera dels cartells de la "tournée" diu: "*Compañía Nicolau Martori*".

El que té anar amb males companyies!

* * *

Vàrem anar a la funció de comiat de Raquel Meller, al Tívoli. El teatre estava completament ple. Amb motiu de la crisi, sens dubte.

* * *

Raquel Meller, encara que tingui característiques de monument nacional, és una gran artista.

Una gran artista sense repertori.

Hi ha "La violetera", és clar. També hi ha "El Relicario"...

Però quinze anys seguits de "Violetera" i de "Relicario", més que una distracció per al públic comencen a semblar una cadena perpètua.

* * *

Com a novetat, Raquel ens ha ofert l'escenificació d'"El noi de la mare".

"El noi de la mare" és aquell vell cuplet on es barregen, amb una pocasolta divina, la meravellosa cançó popular i un pas doble torero.

L'efecte és deplorable.

Ara, amb l'escenificació, Raquel apareix en un decorat de casa de pagès que fins l'Alarma deuria trobar "pompier". Sembla que anéu a veure la "Terra Baixa" en un centre d'aficionats.

Raquel Meller es mereix molt més.

I nosaltres també.

* * *

Altrament, el programa d'atraccions del Tívoli era entretingut de debò. La primera part tenia l'alegria i la vivacitat del bon music hall. La segona, eren les clàssiques "varietés" espanyoles.

Entre aquestes, destaquem Amàlia de Isaura, una artista molt superior, també, al seu repertori. , un trio de ballarins acrobàtics i un altre trio de ballarins espanyols que feien el miracle de reconciliar nos amb la *jota*, aquesta cosa sinistra de la qual Pio Baroja va dir que era *la brutalidad hecha danza*

CONCURS D'ELEGANCIA DE L'AUTOMOBIL

El cotxe guanyador del primer premi.

INAUGURACIO DEL CAFE I BILLARS OLYMPIA

Diumenge va ésser inaugurat, amb gran èxit, l'amplíssim Cafè Olympia, totalment reformat i dotat de les comoditats màximes. En el Cafè Olympia hi tenen instal·lats llurs estatges l'Escacs Club Comtal i el Billar Club Olympia.

Els revenedors sembla que es volen reservar en exclusiva el dret d'ésser els enterramorts del teatre.

Els empresaris, els el disputen.

I ja tenim armat el conflicte.

Les autoritats no trobarien manera de poguer revendre, al preu que fos, tots els revenedors?

Seria una bella funció a benefici del teatre.

La companyia Vila-Daví ha fet una curta però fructuosa campanya al teatre Novetats.

* * *

Amb aquest motiu, l'empressari senyor Niella ha estat molt felicitat.

* * *

Al Poliorama han fet "Dinero"

Volem dir que han estrenat una obra titulada "Dinero".

Que no és pas igual que fer diners...

* * *

Els empresaris, contra els revenedors.

I els revenedors, contra els empresaris.

Es el tema més important de l'actualitat teatral.

FA 3 ANYS

D'El Be Negre de 31 de maig del 1932.

Viena, 27.—El professor de medicina legal senyor Essenmeyer, ha aconseguit tornar a la vida un subjecte mort atropellat per un automòbil.

Contínuament plouen telegrames d'Espanya, dirigits al professor. Un d'ells, molt expressiu, del senyor Giralt, de Barcelona, que li promet "El Olimpo del Oro y el

... ...
... ...
... ...

De Madrid, el senyor Garcia Prieto, ex-Marquès d'Alhucemas, i el comte de Romanones, li han fet les insinuacions més falagueres. També sabem que ha pres l'exprés en direcció a Viena el gran polític romànic, l'afaitat senyor Josep Puig i Cadafalch. — *Fabra-Ribas.*

EL PROGRAMA DE LA LLIGA RADICAL

Ens referim al programa de les Fires i Festes de Santa Creu, celebrades a primers de mes a Figueres, que edità la gent de la Lliga.

Aquest programa és una mostra magnífica de que a la Lliga, realment, hi cap tothom. Llegiu per exemple, el que escriuen en una secció de "notulles":

Sobre's el moment polític actual vist per Lliga Catalana, el dijous dia 11 d'abril, foren donades conferències a Cabanes, Roses i Figueres, respectivament.

A més els diputats Joan Estelric i Tomàs Carreras Artau, convergirant fil per randa la seva actuació que fora aplaudida i encoratjada.

El moment actual, vist per Lliga Catalana, és més aviat confós.

NECROLOGICA

En el mateix programa, fan l'elogi fúnebre d'un ciutadà:

Vida de lluita i treball intensíssim, fou el primer que donà a conèixer a Banyoles i sa comarca, els raïms de Terrades. D'antecedent històric, llur besavi avia lluïtat a l'any 1796 heroicament contra els francesos a la sagnant batalla de la collada de Plomeras. Quant "Unió Terradenca" intentà a n'el any 1910 posà cafè, ell gestionà com a via d'assaig l'arrendament del de la vídua Vilanova. Després a l'any 1911, quan es formalitzà la compra d'un estatge social, ell deixà generosament 500 pessetes.

Val a dir que tot això, després, més d'una vegada, els caps pares de la Societat li agraïren fent-li alguna "murriada".

D'esperit comercial, havia remenat amb carbons, fustes i bestiar, amb molte empenta. Amb això els favors fets als jornalers i menestrals de Terrades són incomptables.

Republicà de tota la vida, de jove havia sigut conceller d'Ajun-

—Aquella falsificació de bitllets de mil marcs devien fer-la pensant en aquesta exposició.

(c) Ministerio de Cultura 2006

POLITICA INTERNACIONAL

—I la seva posició, senyora?
—Ja fa temps que l'he adoptada, com vostè pot veure.

tament. En l'aspritut de les lluites locals, davant de quatre "bandarres" ara republicans i rabassaires de moda, era allò de dir: "En Rosa no té pas mai raó!".

Sigui com sigui, qui no recorda aquella cèlebre alcaldada, d'esbotzar-li la resclosa de la Penya.

Els advocats de Figueres senyors Sala i Portabella, estotgen a llurs anals jurídics, un episodi de ço que eren les autoritats d'un poble. Es comprent que després les eleccions municipals, fossin sense civilitat brutes i vergonyides fins a pactar la cafreria d'estimbar-en Sala de Palau, daltabaix del Pont de la Plaça.

Ara, que la mort hagi sigut justa i al cel sigui aquest terradenc inolvidable.

El terradenc ilustre estava condemnat. Si no se l'hagués endut la malaltia, s'hauria mort de riure en llegir aquest programa.

I UN BE!...

Dintre de quatre dies justos, els guàrdies d'assalt seran fora del Parlament.

* * *

Ha estat penyorada la senyora Aurea de Sarrià per passejar-se amb patinet pel Teatre Grec de Montjuïc.

* * *

Els serveis d'Obres Públiques han estat traspassats tantes vegades que ja no en queda res.

* * *

S'està celebrant la setmana del senyor Esport Vidu de Ciutadania.

* * *

S'ha celebrat el 79.è aniversari de l'Exposició del 83.

I sembla que era ahir que en Foronda s'hi passejava...

* * *

Ai! Ara ens pensàvem que era la de Montjuïc.

* * *

Fa tants anys que paguem aquell segell...

* * *

"El expreso de la Seda"?

* * *

Seda, seda? Aquest nom ens sona.

* * *

Aquest estiu la moral anirà als banys.

* * *

A veure si s'hi ofega.

* * *

Fa quatre mesos que els guàrdies d'assalt del Parlament se n'aniran al cap de quatre dies.

* * *

Segons la nova llei de Premsa, els diaris hauran de fer un tiratge limitat amb paper de barba. Perquè es el millor i el de més durada.

* * *

La Comissió dels 21 ha arribat a un acord unànim: Espanya no anirà Lé fins que tothom porti Mitjons Molfort's.

orelles esgarriades

LA MORAL

En la circular sobre la moral publicada al *Butlletí de la Generalitat*, llegim que els alcaldes hauran de procurar:

... que tothom es banyi amb vestits adequats i anunciant que s'imposaran penyores no inferiors a 100 pessetes.

Banyar-se amb vestits adequats no és difícil, però banyar-se anunciant que s'imposaran penyores, ha de resultar una mica cansat, sobretot si se us omple la boca d'aigua.

EMBOLIC DE... PAMILIA

Uns titulars d'*El Noticiero* del dia 20:

Acción Popular Catalana.
Mitin en el Distrito V.—Conferencia sobre la Pamilia Cristiana

Es veu que al *Ciero*, amb les qüestions de família no li ve d'un pam.

TEMPORADA DE CONCERTS

De *L'Instant* del 24, i en una crònica d'hoquei:

Aprofitant l'amabilitat del company Vives, li hem preguntat l'opinió dels que ell representa.

—... Es un concert de la Federació, i no perquè jo en sigui un element. Ha tingut la virtut d'entusiasmar els nostres aficionats, puix que han vist que a la Federació s'han recordat d'ells.

Perquè aquests aficionats s'entusiasmessin amb un concert, l'autor de l'article devia tocar-hi el violó.

GEOGRAFIA ECLESIASTICA

A la secció comarcal de *La Veu de Catalunya* del dia 17:

CASTELLO D'EMPURIES

El senyor Bisbe de Vic, P. Joan Perelló, acompanyat del seu secretari, doctor Josep Morell, ha practicat la visita pastoral a les parròquies d'aquest arxiprestat. A tot arreu ha estat rebut amb gran entusiasme.

L'entrada a Calaf resultà molt solemne.

Si és el corresponsal de Castelló d'Empúries el que ha de donar l'informació de les visites pastorals del bisbat de Vic, ens veurem obligats a obrir una secció de *pastors esgarriats*.

"L'ONZE NO BADAR"

De *L'Instant* del dia 20:

Molt bé!... Molt bé!... I ara després d'aquesta entrada que acabo de fer, com ho dic jo que cada any vuit mil anglesos són morts per altres tants anglesos i que dos cents cinquanta mil anglesos són greument ferits per connacionals seus?

En què quedem? Es transigeix gen o es devoren? Enalteixen o pequen contra el tercer manament....

Com que el tercer manament ordena santificar les festes, també nosaltres ens hem de preguntar *en què quedem?*

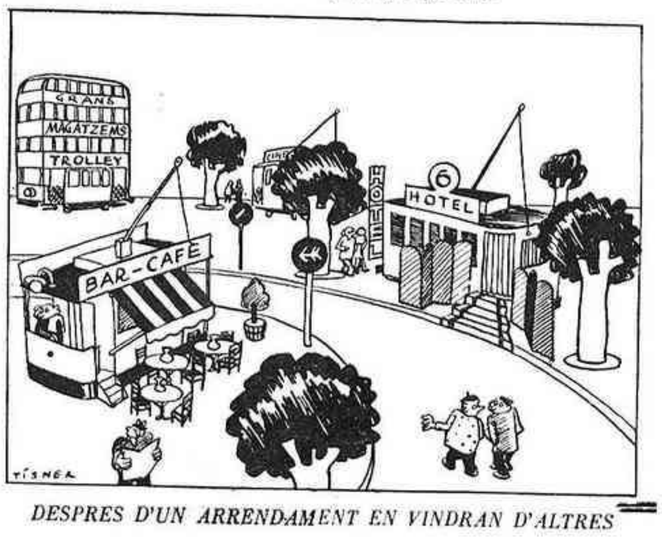

DESPRES D'UN ARRENDAMENT EN VINDRAN D'ALTRES

Meteorologia

El temps i la temperatura o la temperatura del temps

A Catalunya existeix una institució que, aparentment, serveix per a orientar als ciutadans sobre l'estat passat i futur del cel i els estels tot treient-ne una deducció pràctica pel que fa referència al bon temps, a les pluges o a les gelades possibles i probables.

Aquesta institució, ara per ara, s'anomena Servei Meteorològic de Catalunya i el seu doble en castellà. I diem ara per ara, perquè, independentment de la seva finalitat palpable—la de donar per ràdio aquelles indicacions que hem esmentat més amunt i que podríem anomenar l'observació del temps i la temperatura—, en té una de més recòndita que consisteix en fer observar als mateixos ciutadans la temperatura del temps.

Un ciutadà fi d'orella que estigués atent a l'hora d'aquesta emissió radiofònica podria donar-se perfecte compte de la marxa del país sense necessitat de llegir el diari ni de mirar el calendari per saber què vol dir 14 d'abril o 6 d'octubre, posem per cas.

Els nostres lectors es faran càrrec de seguida de com funciona aquest servei diguem-ne extra-meteorològic.

Quan la dictadura aquestes observacions es feien per boca del Instituto Meteorológico de España.

En pujar el govern Berenguer es feren ipso facto per compte del Servicio Meteorológico Español.

Després del 14 d'abril la radiació dels trasbalsos atmosfèrics es feren en nom del Servei Meteorològic de Catalunya.

Quan la concessió de l'Estatut va radiar-les el Servei Meteorològic de la Generalitat de Catalunya.

El 7 d'octubre la pressió atmosfèrica ens fou dictada per un misteriós Servei Meteorològic a seques.

Després hem tingut una època de Servei Meteorològ de la Universitat de Barcelona.

Des de l'adveniment dels precursors del pla quinquennal nostrat la temperatura ens és dictada pel Servei Meteorològic de Catalunya i pel seu germà d'Ibèria el Servicio Meteorológico de Cataluña.

No són necessaris més exemples per fer-se càrrec dels canvis que ha sofert la temperatura ni de la temperatura que ha promogut aquests canvis.

Només hi ha una època que no queda registrada meteorològicament parlant: són els trenta anys de catalanisme de la Lliga. Però això és degut a què aleshores no existia la ràdio.

El negre que tenia la cara blanca

En *L'Instant* de dissabte, Irene Polo publicava un interviu amb el senyor Ossorio i Gallardo, del qual deia:

Fa cara de cansat i està esblanqueït. Aquests dies ha treballat com un negre.

Si hagués treballat com un blanc, la senyoreta Polo el deuria haver trobat ennegrit.

LA BORSA O LA VIDA

COTITZACIONS

T. de C. de C. . . .	un any
T. de G. C.	?
G. de la G. de C. . .	?
A. Z. A. Ñ. A. 'S. .	60.000
Pombo - Sants . . .	catacruc
Sants - Rambla . . .	catacrac
Mares (falsos) . . .	1.000
Alcohols	60"

En complir-se el primer aniversari de l'emissió dels *T. de C. de C.* aquest valor, com a tal valor, potser es troba lleugerament despreciat, però no cal ésser un vident per preveure que així que millori la situació a Borsa, tornarà a ésser el valor de més prestigi i l'esperança de la finança política del país.

Els *T. de G. C.*, valor que, en canvi, ha passat mil vicissituds i perills, es troba avui en una posició de primer ordre. Posició que no respon, però, a la cotització, que per ara segueix essent una incògnita. En bona fe que trobaríem poca gent per arriscar-hi més de tres rals.

Els valors dels *G. de la G. de C.*, per a un profà, podria semblar que va estretament lligat a les fluctuacions dels *T. de G. C.*, però és evident que el seu valor intrínsec és de tal magnitud que només representen una incògnita pel fet de trobar-se momentàniament subjectes a revisió. La causa de tot plegat, és ben coneguda de tothom. El que cal esperar, ara, són els efectes de la causa.

El foc d'"El Barato"

Deia *L'Instant* de dimarts de la setmana passada:

Als volts de la una d'aquesta matinada s'ha declarat un incendi als Magatzems de robes i confeccions "El Barato", de la Ronda de Sant Antoni, propietat del senyor Sindreu.

Hi han acudit immediatament tres bombes, al comandament del senyor Torres.

El foc s'ha iniciat a la secció de confeccions, i a l'hora de tancar aquesta edició, málgrat els esforços dels bombers, no s'ha sufocat.

Una de dues: o bé *L'Instant*, diari del vespre, tanca l'edició a la mateixa hora que *La Veu de Catalunya*, diari del matí, o bé l'incendi d'"El Barato" va durar molt més del que la gent es creia.

El que es veu ben clar és que si bé els populars magatzems estaven assegurats contra el foc, no estaven assegurats, en canvi, contra els periodistes.

Mireu el que deia per la seva banda, el diari *Renovación*:

Nuestro redactor, Martínez Puig, advirtió a los bomberos que desde la puerta del primer piso salía gran abundancia de humo, y por ello se decidieron a derribarla, comprobándose que, efectivamente, el incendio había tomado tales proporciones, que dominaba ya el primer piso. Entonces, para facilitar la difícil labor de extinción, ya que la escalera estaba llena de humo que asfixiaba a los bomberos éstos, cubiertos con mascarillas, obedeciendo a la orden de su jefe, derribaron la puerta del tejado, facilitando el acceso de aire para que respiraran, ya que estaban ocupados en la extinción del incendio del primer piso, denunciada por nuestro redactor.

Nuestro redactor, también descubrió que en el segundo piso, salía humo, y se decidieron los bomberos por ello a derribar la puerta del mismo, pero un encargado del servicio de extinción se opuso, aunque luego hubo de reconocer la necesidad de que la puerta fuera derribada y al hacerlo pudo comprobar que el fuego había invadido aquella habitación, con gran peligro para los pisos colindantes y para la seguridad de los bomberos, con quienes colaboró nuestro redactor Martínez Puig.

Per on es demostra que el foc d'"El Barato" el va apagar el senyor Martínez Puig i ningú més que el senyor Martínez Puig.

Aquest senyor no es podrà queixar, ara, si li diuen que és un periodista "pompier". I tampoc podrà plànyer-se si, en justa represàlia, els bombers es posen a escriure *Renovación*.

LA TORNADA DELS BENS DELS JESUITES

—Bens i bens i bens!
I bens, Cedita mia!...

EL BE... RNAT METGE

Conversa de carrer:

I què diable fan aquests del "Pen"?

—Si mira, "Pen"... quen.

* * *

La figura més destacada del XIIIè Congrés Internacional de P. E. N. clubs ha estat l'ilustre novel·lista anglès H. G. Wells. Tothom el cercava i a tothom atenia.

A l'hotel li deien l'*home visible*.

* * *

L'Instant, entre altres diaris, ha silenciat l'important esdeveniment que era la celebració a la nostra ciutat del Congrés de P. E. N. Clubs.

—A què obeeix aquesta indiferència? —s'ha preguntat l'assidu lector del popular diari de la nit

—Diuen que tot plegat és obra de la maçoneria—li ha respost un altre no menys assidu i mal assabentat lector.

Però la veritat no és pas aquesta sinó una altra de ben distinta: els de *L'Instant* fan el buit a un acte de tan elevat prestigi intellectual perquè no han vingut com a delegats oficials d'Itàlia la Toti dal Monte i en Luigi Montesanto tan apreciats d'aquella santa casa i d'aquella santa emissora.

* * *

Mentre a Barcelona es celebrava aquest Congrés unes ànimes absolutament alienes a les normes ètiques més elementals anaven engendrant un monstre editat en paper *couché* que impúdicament es deixa penjar pels nostres quioscos. Ens referim a la revista *Cims* prototipus de la patumeria més infeliç que han registrat els annals del periodisme més arrocinat. Llegeixin aquest fragment de l'"Editorial" corresponent al número de maig:

Nosaltres no defallirem per acarar-nos sempre amb els nostres lectors amb una gran dignitat, l'incentiu per part dels nostres lectors no hi manca, per a tots, doncs, moltes gràcies.

La dignitat els fa perdre la gramàtica.

En aquesta mateixa revista hi ha la clàssica secció dedicada al cinema, en la qual apareix aquest sucós estudi dels primers plans:

El pit és una obsessió per a la dona moderna.

La moda exigeix els pits petits, alts, ferms, bastant separats. Les dutxes d'aigua freda, però no gelada, els endureix. Per guardar el pit alt han de mantenir-se ferms els teixits musculars que els sustenten. Per a arribar a aquest resultat cal fer exercicis amb pesos d'un quilo. Els braços estirats aixecar-los alternativament fins a sota el cap o bé creuar-los al davant, creuant els pesos un sota l'altre, fent també grans círcols cap endavant i cap al darrera. Fer respiracions ben fondes. Emprar un sostenidor que sigui ben tallat lleuger, ajustat i que no privi la respiració.

Quin pit! Quin pit que es necessita per a signar aquestes cròniques sobre cinema (?)!

* * *

Com tota revista que no s'estimi *Cims* en el seu número corresponent al mes de maig no es descuida de destinar una pàgina a la nostrada fiesta nacional: el toreig Vegin aquesta inspirada composició que s'hi insereix:

Carmensita, Carmensita,
con su vida pagará el raptor
la deshonra de mi mujersita,
con su sangre lavaré mi honor.
Toito ya se encuentra triste,
triste como el alma mía;
toíto, llora desde que huiste,
ya mi vía, sin ti, no es vía.

CISCO DE TAENAS

Però què esperen les autoritats per a intervenir?

* * *

Tal com anunciàvem en el nostre número anterior, avui donarem compte de com i de quina manera es procedirà a la confecció i venda del *Capell sintètic i poètic*. El capeller mossèn Prats i Quality en tindrà l'exclusiva d'explotació i els de l'ADLAN seran els encarregats d'escriure les seves inspirades composicions poètiques damunt la cinta blanca dels capells.

De moment en J. V. Foix ja ha tramès els següents originals a la capelleria:

"Al fons del mirall cercaré l'ànima de les meves corbates."

"El maniquí d'aparador va tenir un fill: una samarreta setmesona.'

"Amb el sotrac, el pobre rellotge de butxaca va morir d'un atac de segons."

La setmana vinent, segurament podrem publicar el text que per a les cintes del capell sintètic ha redactat l'esportiu "abalorista" Carles Sindreu i Fivaller.

—Cap on vas?
—A la presó.

L'Exposició de Primavera la sang altera

La importància de l'Exposició de Primavera té la virtut de la modèstia i per això no consisteix en l'exposició, pròpiament dita, de les obres, sinó en les trifulgues que aquestes passen. Es una importància que no fa ostentació, que fa com aquelles processons tan íntimes que corren per dins. Si fos el P. Laburu us diria que als salons de Montjuïc té lloc una mena de judici final on les obres, o bé són llençades al foc etern o bé entren al cel—quatre parets i una teulada.

Naturalment, fins i tot dintre del cel hi han categories. Hi ha, per exemple, una mena de llims, situat als angles foscos de les sales i als recons que resten amagats en ésser oberta alguna porta. Els elegits que sofreixen aquest suplici, no tenen altra glòria que aquella tan íntima de saber-se artistes ignorats i de tenir penjada d'un clau una joia que ningú no mira, o recolzada en un pedestal una escultureta per a gaudi i esplai de les mosques de gustos refinats.

Però, anem a pams. Un artista, abans d'aconseguir que l'Exposició li dediqui un clau, té de passar martiris sols comparables als de l'època neroniana. I si és novell ja està ben fresc. Els qui surten guanyant amb això són els empleats dels salons que s'atipen de veure comèdia. Sempre, cada any, es presenten senyores a lliurar les obres dels seus fills. Es un espectacle que fa enternir. La veureu, pobra dona, d'un cantó a l'altre, esbufegant, amb uns quadros molt ben empaquetats.

—Per quin saló són?

—Ah, el meu fill va al Saló de Montjuïc: és dels d'avançada. Fa unes coses que deixen aclaparat. El meu marit no se'n sap avenir. Servidora, és qui l'entén més.

—Bé, bé. Quantes obres presenta?

—Dues: si una és bona, l'altra encara més. Ja li dic jo que té un cap el noi...

—A veure, desembolíqui-les.

—Això mai. Tan ben lligades com estan!...

—Dona, tenim d'enganxar-hi el número...

—Ca! El que passa és que ara vostès estan encuriosits.

—Com vulgui; però sense desembolicar no les podem admetre.

—Què diuen, desgraciats? Que volen que en faci una de grossa? I si les rebutgen sóc capaç d'esgarrapar el Jurat en pes...

I així continua la discussió. Tot acaba bé, però, perquè aquests empleats d'empreses artístiques tenen molta lletra menuda.

Una vegada les obres es veuen lliures de papers i cordills les ajeuen damunt d'un taulell de gran llargada. Allí reben un número i una gran empenta. De vegades l'artista llença una exclamació (un renec) i no es pot treure del cap el molt que costen els marcs i el poc que els aprecien. Hi ha artista més romàntic que tot just lliurada l'obra ja corre al final del taulell a recollir-ne les relíquies. D'aquesta primera prova, que podríem anomenar de resistència física, en surten moltes obres completament malparades. I diem de resistència perquè l'empleat del final del taulell té ordres de no retirar l'obra fins que aquesta ha rebut uns quants copets.

Les que resisteixen estoicament aquest suplici passen a mans del Jurat el qual fa d'elles una tria nmoés equiparable a la tria del canari.

Això sí, de justícia no en falta. Aquest no el vull perquè ho fa millor que jo; aquest com que ho fa pitjor, tampoc; aquest sí perquè fa un any que em paga el café cada dijous; aquest sí perquè és amic de la dona (ai! cor meu) del meu amic i és un compromís. I d'aquesta manera, a base d'una gran equanimitat, s'admeten o es rebutgen els fills espirituals dels artistes. Enllestida la feina, vénen els crits, els desmais i els suïcidis... frustrats. Vénen cares llargues a recollir obres d'art rebutjades; ve la processó dels incompresos; vénen els que mai no seran admesos però que hi portaran sempre; ve el desesperat amb mig metre de cabellera negra als dits (*contra las canas, La Carmela*). I a última hora vindrà, no ho dubteu, aquella senyora a recollir les obres del seu fill, si una bona l'altra millor. Vindrà a última hora perquè, dona de paraula, s'haurà deixat créixer les ungles.

Aquí acaba la importància de l'Exposició de Primavera; en el martiriologi de les obres. Si fos "speaker" de la Ràdio, diria als quatre vents: Voleu emocions fortes? Porteu obres a l'Exposició de Primavera. Recordeu-ho bé. Ex... po... si... ci... ó de Pri... ma... ve...ra!

SALA PARES
EXPOSICIONS DE PINTURES
Francesc Domingo
I DE CERAMICA
Josep Guardiola

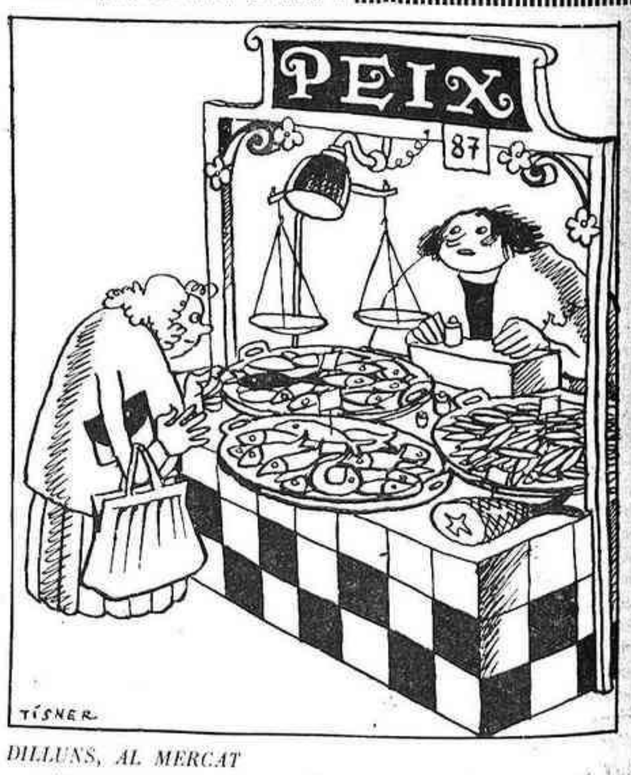

DILLUNS, AL MERCAT

—Que tindrà obert, diumenge?
—No, senyora.
—Així, posi-me'n vint terces.

Imp. Industrial. — Aribau, 133.
Redacció i Administració: Mendizàbal, 22

(c) Ministerio de Cultura 2006